

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

Δημιουργούμε, Αξιοποιούμε και ΡαδιοΕπικοινωνούμε Live στο European School Radio με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου

Η δράση σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου 2019 από τη φιλόλογο του Μουσικού Σχολείου Βέροιας, Χαρά Σκουμποπούλου. Συμμετείχαν 41 μαθητές της α' και 32 μαθητές της β' γυμνασίου του Μουσικού Σχολείου Βέροιας καθώς και σχολεία που δραστηριοποιούνται στο μαθητικό ραδιόφωνο ως ακροατές αξιοποιώντας ως εκπαιδευτικό εργαλείο το Μαθητικό Ραδιόφωνο – European School Radio.

Ημερομηνία πραγματοποίησης : 2 Απριλίου 2019

Στόχοι δράσης

1. Η καλλιέργεια της αγάπης των μαθητών για το βιβλίο
2. Η γνωριμία με συγγραφέα παιδικών – εφηβικών βιβλίων
3. Η γνωριμία με βιβλιοθηκονόμο
4. Η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σε αυθεντικές επικοινωνιακές περιστάσεις
5. Η διάχυση της δράσης και η επικοινωνία με μαθητές άλλων σχολείων μέσω του Μαθητικού Ραδιοφώνου – European School Radio
6. Η παραγωγή ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής στην πρωινή ζώνη του European School Radio
7. Η αξιοποίηση της εκπομπής από την εκπαιδευτική κοινότητα

Μέθοδοι διδασκαλίας

1. Βιωματικές μέθοδοι διδασκαλίας
2. Ομαδοσυνεργατική μορφή διδασκαλίας
3. Θεατρικές τεχνικές (παιχνίδι ρόλων, ανακριτική καρτέκλα)

Περιγραφή της δράσης

Α' Φάση – Δημιουργική Ανάγνωση βιβλίων

Οι μαθητές κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς διάβασαν τα βιβλία της συγγραφέα, Αγγελικής Δαρλάση: **Το Παλιόπαιδο, Όταν έφυγαν τα αγάλματα και το Αγόρι στο Θεωρείο**

Το Παλιόπαιδο διαβάστηκε στην τάξη και αξιοποιήθηκαν κατά την ανάγνωσή του θεατρικές τεχνικές.

Για δημιουργική ανάγνωση του βιβλίου «**Όταν έφυγαν τα αγάλματα**» οι μαθητές αξιοποίησαν φύλλο εργασίας που τους δόθηκε με επιλεγμένες ερωτήσεις από το

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

εκπαιδευτικό υλικό που συνοδεύει το βιβλίο. Το εκπαιδευτικό υλικό: http://assets.metaixmio.gr/files/Ekpaideftiko_yliko_Otan_efygan_t_agalmata.pdf

Β' Φάση – Διενέργεια συζήτησης ελεύθερης ή δομημένης

Μετά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης των βιβλίων ακολούθησε συζήτηση με αφορμή τα θέματα που τίγονται σε αυτά στην ολομέλεια της τάξης και η καταγραφή των εντυπώσεων των μαθητών σε λεύκωμα.

Γ' Φάση: Προετοιμασία παραγωγής ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής

Α' μέρος εκπομπής

1^η δραστηριότητα:

Οι μαθητές κλήθηκαν κατά ομάδες να εντοπίσουν στο διαδίκτυο πληροφορίες για τη συγγραφέα προκειμένου να τη γνωρίσουν και στη συνέχεια να διατυπώσουν ερωτήσεις που επιθυμούν να απευθύνουν στη συγγραφέα και να τις καταγράψουν σε συνεργατικό έγγραφο google docs. Οι ερωτήσεις αφορούσαν τη αναγνωστική συμπεριφορά της συγγραφέα κατά το παρελθόν και στο παρόν, τα δημιουργικά ενδιαφέροντά της αλλά και γενικές ερωτήσεις σχετικά με τη συγγραφική της δραστηριότητα και τέλος ερωτήσεις στοχευμένες που αφορούσαν τα τρία βιβλία που μελέτησαν.

Β' μέρος εκπομπής:

1η ομάδα:

Συνέντευξη βιβλιοθηκονόμου Δημοτικής Βιβλιοθήκης Βέροιας – Βούλα Χατζίκου

Μια ομάδα μαθητών (δημοσιογράφοι) κλήθηκε να διατυπώσει ερωτήσεις που επιθυμούν να απευθύνουν στη βιβλιοθηκονόμο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Βέροιας – Βούλα Χατζίκου και να τις καταγράψουν σε συνεργατικό έγγραφο google docs. Οι ερωτήσεις αφορούσαν την ιστορία της βιβλιοθήκης, τις δράσεις της βιβλιοθήκης, τη δωρήτρια, Βούλα Χατζίκου, αλλά και την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου που τιμάται κάθε χρόνο στις 2 Απριλίου.

Η ομάδα αυτή μετέβη στον χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης προκειμένου να πραγματοποιήσει τη συνέντευξη και να την ηχογραφήσει, για να μεταδοθεί στη ραδιοφωνική εκπομπή.

2^η ομάδα

Αναγνωστική συμπεριφορά – βιβλιοπροτάσεις μαθητών

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

Μια ομάδα μαθητών (βιβλιοφάγοι) κλήθηκαν να παρουσιάσουν τις αναγνωστικές τους προτιμήσεις.

Επιδιώχθηκε να γίνει συνεργασία και με εκπαιδευτικούς άλλων σχολείων αλλά και με εκπαιδευτικούς του σχολείου οι οποίοι προσκλήθηκαν μέσω της εκπαιδευτικού, να παρακολουθήσουν ζωντανά την εκπομπή αλλά και να συμμετάσχουν σε αυτήν ενεργά μέσω chat ή μέσω skype (τελικά η συμμετοχή άλλων σχολείων μέσω skype δεν πραγματοποιήθηκε λόγω έλλειψης χρόνου κατά τη διάρκεια της ζωντανής μετάδοσης)

4^η ομάδα:

Μουσική επένδυση εκπομπής

Μια ομάδα μαθητών (μουσικοί) κλήθηκε να εντοπίσει στο διαδίκτυο

A. τραγούδια ή ηχητικά μηνύματα – σποτ που αφορούν το βιβλίο και προωθούν τη φιλαναγνωσία προκειμένου να πλασιώσουν τη ραδιοφωνική εκπομπή. Καλό είναι κυρίως να αξιοποιηθούν μαθητικές δημιουργίες. (Στη συγκεκριμένη εκπομπή αξιοποιήθηκαν αρκετές μαθητικές δημιουργίες του Μουσικού Σχολείου Βέροιας).

B. μουσικά θέματα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως μουσικά χαλιά στην εκπομπή. (Προτείνεται να αξιοποιηθούν πρωτότυπα μουσικά έργα μαθητών ή μαθητικές ερμηνείες μουσικών έργων)

5^η ομάδα

Μια ομάδα μαθητών (παρουσιαστές – τεχνικοί) κλήθηκαν να είναι οι συντονιστές της ραδιοφωνικής εκπομπής και να προετοιμάσουν και να καταγράψουν σε συνεργατικό έγγραφο (google docs) τον πρόλογο, τον επίλογο της εκπομπής αλλά και να προετοιμάσουν τον συντονισμό των μαθητών που θα έπαιρναν μέρος σε αυτήν έχοντας υπόψη τους ότι θα έπρεπε να παρεμβαίνουν κατά τη διάρκειά της ραδιοφωνικής εκπομπής προκειμένου να γίνεται ομαλά η μετάβαση από το ένα μέρος στο άλλο. Να σημειωθεί ότι κλήθηκαν να προετοιμάσουν και τις ερωτήσεις που θα απηύθυναν στη 2^η ομάδα των βιβλιοφάγων.

5^η ομάδα

Μια ομάδα μαθητών (διαφημιστές) κλήθηκαν να προχωρήσουν στην παραγωγή πολυτροπικών κειμένων με σκοπό την προώθηση της εκπομπής (παραγωγή ηχητικού μηνύματος – αφίσας – οπτικοακουστικού μηνύματος – δελτίο τύπου). Για τον σκοπό αυτό προτάθηκε να αξιοποιηθούν τα ψηφιακά εργαλεία: το συνεργατικό εργαλείο canva.com, τα συνεργατικά έγγραφα google docs αλλά και το windows movie maker.

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

Γ' Μέρος

Παραγωγή ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής

Τόπος διεξαγωγής: Εργαστήριο πληροφορικής – Αίθουσες διδασκαλίας

Κατά τη διάρκεια της ζωντανής μετάδοσης της εκπομπής η ομάδα των παρουσιαστών – τεχνικών βρισκόταν σε μια αίθουσα διδασκαλίας η οποία ήταν πλήρως εξοπλισμένη με τα τεχνικά μέσα που απαιτούνταν (υπολογιστής ή λάπτοπ, μικρόφωνο, ηχεία, κονσόλα ήχου, σύνδεση skype) και συντόνιζε τη διαδικασία. Μέσω skype συνδεόταν με την αίθουσα πληροφορικής, με τη συγγραφέα αλλά και με όσα σχολεία ήθελαν να συμμετάσχουν στην εκπομπή (το τελευταίο τελικά δεν πραγματοποιήθηκε).

Η ομάδα των μαθητών που θα έπαιρναν συνέντευξη από τη συγγραφέα βρισκόταν στην αίθουσα πληροφορικής. Τα τεχνικά μέσα που απαιτούνταν ήταν υπολογιστές ή λάπτοπ, ηχεία, μικρόφωνα, κάμερα. Η σύνδεση έγινε μέσω skype με την αίθουσα διδασκαλίας στην οποία παρευρίσκονταν οι παρουσιαστές – τεχνικοί.

Μετά το πέρας της συνέντευξης η εκπομπή προχώρησε στο δεύτερο μέρος της κατά το οποίο μεταδόθηκε η ηχογραφημένη συνέντευξη της βιβλιοθηκονόμου καθώς και οι συνεντεύξεις – βιβλιοπροτάσεις των μαθητών/ακροατών πλαισιωμένες με τραγούδια και ηχητικά μηνύματα προώθησης της φιλαναγνωσίας.

Κατά τη διάρκεια της εκπομπής η ομάδα των παρουσιαστών αλλά και μια ομάδα επικοινωνίας συνομιλούσε με τους ακροατές της εκπομπής μέσω του δωματίου επικοινωνίας - chat του μαθητικού ραδιοφώνου και εμπύχωνε τους ραδιοφωνικούς παραγωγούς.

Δ' μέρος

Αξιοποίηση της ραδιοφωνικής εκπομπής από την εκπαιδευτική κοινότητα

Η ραδιοφωνική εκπομπή μετά τη μετάδοσή της στο μαθητικό ραδιόφωνο – European School Radio αναρτήθηκε στο podcast του σταθμού προκειμένου να αξιοποιηθεί. Για την αξιοποίησή της έχουν δημιουργηθεί φύλλα εργασίας τόσο για το πρώτο όσο και για το δεύτερο μέρος της. Μπορείτε να τα δείτε παρακάτω:

1ο φύλλο εργασίας:

https://drive.google.com/file/d/1gVM1ZphuUrddNU2Hgf8Mrljzs_XWUXuI/view

2ο φύλλο εργασίας:

https://drive.google.com/file/d/1jraT3GJJkfsktBO9CCZLhUI_550QCvr-/view

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

Προϊόντα σεναρίου:

Αναρτήσεις στην ιστοσελίδα του σχολείου:

<http://www.mousikoveroias.gr/index.php/2016-05-18-20-55-21/geniki-paideia/arts/850-pagosmia-hmera-paidikou-vivliou-2019>

<http://www.mousikoveroias.gr/index.php/2016-05-18-20-55-21/geniki-paideia/arts/852-pagkosmia-hmera-vivlioy-2019>

Διαφημιστικό σποτ:

<http://europeanschoolradio.eu/el/archives/production/3345>

Ραδιοφωνική εκπομπή διάρκειας 2 ωρών:

<http://europeanschoolradio.eu/el/archives/podcasts/4671>

Α' μέρος εκπομπής (1 ώρα) – Συνέντευξη Αγγελικής Δαρλάση (οπτικοακουστικό υλικό)

<https://www.youtube.com/watch?v=GeWxiXiEYwc>

Η πρόσκληση προς τα σχολεία του Μαθητικού Ραδιοφώνου

<http://europeanschoolradio.eu/el/archives/94098>

Η διαφημιστική ανάρτηση της εκπομπής

<https://libraryveria.blogspot.com/2019/04/2019-2.html>

Το δελτίο τύπου

<https://www.laosnews.gr/article/73235-to-mousiko-sxoleio-beroias-timhse-thn-pagkosmia-hmera-p>

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγκεκριμένη διαδραστική ζωντανή εκπομπή από τον χώρο του Μουσικού Σχολείου Βέροιας στην πρωινή ζώνη του μαθητικού ραδιοφώνου ήταν η τρίτη κατά σειρά εκπομπή που πραγματοποιήθηκε τη χρονιά 2018 – 2019. Υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των φιλολογικών μαθημάτων Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, του Θεάτρου αλλά και στο πλαίσιο του πολιτιστικού προγράμματος: "Δημιουργούμε, Αξιοποιούμε και ΡαδιοΕπικοινωνούμε στο ESR" το οποίο έτρεχε στο σχολείο για έβδομη χρονιά και στο οποίο συμμετείχαν ορισμένοι μαθητές της β' γυμνασίου οι οποίοι ήταν εξοικειωμένοι με την παραγωγή ζωντανών εκπομπών.

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

<http://www.mousikoveroias.gr/index.php/programmata/radiofoniki-omada/oi-taxidiotes-tou-msv-2018-2019>

Το ΥΠ.Π.Ε.Θ με εγκύκλιο που έστειλε στα σχολεία καλούσε όλα να συμμετάσχουν στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Παιδικού Βιβλίου απαντώντας στο με αρ. πρ. 36/19-1-2019 έγγραφο του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Οργάνωσης Βιβλίων για τη Νεότητα (IBBY) «Ο Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου».

Όπως αναφέρεται στο έγγραφο "Ο ετήσιος αυτός εορτασμός συμβάλλει στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας και τονώνει το ενδιαφέρον των παιδιών και των νέων για το βιβλίο με διάφορες εκδηλώσεις (εκθέσεις παιδικού βιβλίου, συναντήσεις μαθητών με συγγραφείς και εικονογράφους, θεατρικές παραστάσεις κ.ά.)".

ΔΕΙΤΕ ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Ακολουθούν αποσπάσματα από το έγγραφο του ΥΠΠΕΘ με τις οδηγίες των φιλολογικών μαθημάτων στο Γυμνάσιο.

Οδηγίες για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2018 – 2019

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. εισ. ΥΠ.Π.Ε.Θ. 135979/14-08-2018 έγγραφο

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 33/26-07-2018 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2018-2019.

Σελ 8 Ενδεικτικοί διαδικτυακοί πόροι για διδακτική αξιοποίηση

European School Radio - Το πρώτο μαθητικό ραδιόφωνο.

<http://europeanschoolradio.eu/>

Σελ. 43 Υπενθυμίζεται πως η αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας δίνει πολλές δυνατότητες για τη συνομιλία των λογοτεχνικών κειμένων με τις άλλες τέχνες (ζωγραφική, μουσική, δραματοποίηση, κινηματογραφική απεικόνιση, κ.ά.), ενώ παράλληλα διευρύνει την ποικιλία των δραστηριοτήτων.

Σελ. 44 Ανάγνωση ολόκληρου βιβλίου

Σε όλες τις τάξεις προτείνεται να οργανώνονται δραστηριότητες που προωθούν τη φιλαναγνωσία. Στο πλαίσιο αυτό, οι μαθητές/τριες μπορούν να διαβάσουν στη

Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία α' - β' γυμνασίου

Θεματικές Ενότητες: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης – Παρακολουθώ, Ενημερώνομαι και Ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, Διαδίκτυο) - Φιλαναγνωσία

διάρκεια του σχολικού έτους ένα ή δύο λογοτεχνικά βιβλία είτε του ίδιου/της ίδιας συγγραφέα είτε του ίδιου θέματος είτε του ίδιου είδους. (Για μία ενδεικτική πρόταση ανάγνωσης και επεξεργασίας ολόκληρου λογοτεχνικού κειμένου, βλ. Παράρτημα). Σκόπιμο είναι κατά την επιλογή του βιβλίου να λαμβάνονται υπόψη και οι αναγνωστικές προτιμήσεις των εφήβων-αναγνωστών. Μπορεί είτε όλοι οι μαθητές/τριες να διαβάζουν διαφορετικά βιβλία, είτε να γίνεται ανάγνωση κοινού βιβλίου ανά ομάδες. Την ανάγνωση του βιβλίου μπορούν να συνοδεύουν και άλλου είδους δραστηριότητες, όπως πρόσκληση του συγγραφέα, δραστηριότητες δημιουργικής γραφής, δραματοποίηση κ.ά. Σε κάθε περίπτωση, οι δραστηριότητες αυτές εντάσσονται στη μαθησιακή διαδικασία και αξιολογείται η συμμετοχή των μαθητών/τριών από τον/την εκπαιδευτικό. Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης των μαθητών/τριών, ωστόσο τα λογοτεχνικά βιβλία δε συμπεριλαμβάνονται στην ύλη των εξετάσεων της περιόδου Μαΐου-Ιουνίου. Σε όλες τις τάξεις οι εκπαιδευτικοί καλό είναι να συνεργάζονται όχι μόνο οριζόντια αλλά και κάθετα, ώστε να συνδιαμορφώνουν ένα πλαίσιο δράσης για την προώθηση της φιλαναγνωσίας σε επίπεδο σχολικής μονάδας.